

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 5. Regulæ pro Conscientia scrupulosa non timorata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

semel vel Confessarii vel etiam suo, saltem probabili, iudicio iudicavit, integrè se confessum esse, acquiescet (quod etiam non scrupuloso serviet) ad quod etiam tenebitur: alioqui infamabit Sacrum Pœnitentiæ Tribunal, & vehementer odiosum reddet. Sancius *D. 41. n. 20.* & impiè imò etiam indignè de DEO sentiet, dum apprehendet, eum, etiam suppositâ pœnitentiâ, peccata non remisisse, quod directè repugnat tum Veritati, tum Fidelitati Divinæ. Similiter dum de recitatis psalmis, de administratione Sacramentorum, de prolata v.g. absolutionis forma &c. anxius est & anceps hæret, credat, se ita egisse, & pergat in opere incepto. Fill. *tr. 21. n. 182.* Etsi enim alii contrarium eligere debeant, eò quod præceptum orandi, confitendi; &c. sit in possessione, & ideo ipsis tutior pars eligenda sit, hoc tamen tunc solùm intelligendum est, cum dubium est rationabile, & nulla ipsis probabilis ratio favet: at scrupulosus mera anxietate laborat, nullo fundamento rationabili nixus. Quodsi tamen agarur de præiudicio tertii, seu damno spirituali, & Sacerdos hæsitet, an absolverit, v.g. morti proximum, repetat absolutionem sub conditione vel expressa, vel tacita. Bardi *de Consc. scrupul. c. 6. §. 4. n. 12.*

208. III. Quia tamen scrupulosi sæpe de præteritis peccatis non tam anguntur, quòd putent, se ea non esse confessos, quàm quòd metuant, ne absque sufficienti dolore sint confessi, idcirco sciant, ad Confessionis valorem juxta dicta supra *p. 2. n. 38.* sufficere solam attritionem, etiam eognitam ut talem, seu

dolorem de peccatis ob eorum turpitudinem, metum gehennæ &c. Hunc verò illos habuisse vel habere, vel ipsa anxietas testatur. Neque ut supra *p. 2. n. 13.* dixi, necessarium est, ut dolor ille sit sensibilis, vel valde intensus. Quare nec sensibilius, nec intensius debet quis de peccatis dolere, quàm de morte v.g. matris: sufficit, si ea detestetur ut contraria DEO. Quid verò facilius est, quàm hunc aut similem affectum ex animo concipere: *vellem, nunquam me peccasse, quia DEO displicet: quia penam à DEO infligendâ merui* &c. De proposito emendationis non est scrupulosè metuendum: etsi enim expressum non concipiatur, factis tamen jam includitur in prædicto actu. Stultum igitur est, torquere se, & velle scire, an talem dolorem certò habuerit; an ritè omnia peccata sit confessus, & similia, quæ sine speciali revelatione divina infallibiliter sciri non possunt. Videatur Bresser. *c. 6. n. 66.*

209. IV. Scrupulosus potest sibi peculiariter applicare regulas illas, quas supra pro conscientia maximè verò pro probabili dedi: eæ enim multò magis ipsi fervient, quàm reliquis.

§. V.

Regule pro conscientia scrupulosa, non timorata.

210. Inter scrupulosos reperiuntur nonnulli, qui sunt conscientie minimè timoratae, sed satis laxæ: hi fere nullo unquam circa agenda metu anguntur, sed solùm circa præterita & commissa; iis enim postquam aliquid contra rectam rationem

tionem admiserunt, conscientia statim quasi à tergo instat, & continuo instat importuni monitoris inclamat: quid? & cur hoc fecisti? idque ex proprio suo officio; ejus enim est, accusare & reprehendere: quod maximè ad præterita spectat. Unde dicimur habere remorsum conscientia, id est, agnoscere, nos malè fecisse, peccasse &c. Quia verò hi nondum omnem DEI timorem abjecerunt, (vel leat enim à se DEUM non esse offensum) idcirco valde solliciti sunt de manello, quo sua facta tegere possint, & excusare. Vident enim verò materiam & subjectum culpæ, & ideo timent, angunturque. Felices sanè! si de cavenda culpa æquè ac excusanda laborarent.

211. Ceterum, qui ejusmodi sunt, ferè non habent alias suarum operationum Regulas, quàm reliqui non scrupulosi. Bonac. de pecc. D. 2. q. 4. p. 8. n. 4. Sanch. l. 1. Mor. c. 10. n. 86. & præter eas, timorem DEI, non illum quidem, quem servilem appellant, & habent, qui nisi metus mali, aut gehennæ esset, neque se in officio continerent, neque pluris fortè facerent peccata, quàm crepitum digiti: sed illum, quem filialem vocant, & habent, qui peccata fugiunt, quia timent, ne per ea DEUM offendant, ejusque odium & indignationem incurrant. Hinc qui tales sunt, de præteritis se accusent, & deinceps suomet dāmo discant esse cautiore: & si ita ancipites hæreant, ut nequeant se determinare in alterutram partem, referant, quod egerunt, ut dubium: salva enim tunc res est: neque postea, si animadvertant esse certum, tenentur illud iteratò in Confessione explicare, ut supra n. 170. dixi.

R. P. Stoz Trib. Pœnit.

§. VI.

Regula pro confessario, vel direttore scrupulosi.

212. Is servanda omnino curet ea, quæ hætenus pro remedijs scrupulorum dicta sunt: & insuper ex ijs suas & ipse Regulas sequentes colligat. Regula I. Ante omnia necesse est, ut, qui scrupulosum directurus est, agnoscat eum verè scrupulosum esse: quo deprehenso videat, num idem sit timorata conscientia, vel laxa: unde, & quâ origine hoc malum sit ortum: hoc enim ignorato non possunt non omnia plena esse periculi: ferè sicut si medicus corporalis neque morbum, neque morbi causas & originem sciat, & tamen applicet medicamenta, non potest curatio non esse proximè periculum.

213. II. Curabit, ne in hoc morbo tollendo impatientia succumbat: si enim ulibi forti & constanti patientia est opus, hic sanè est: non enim immeritò Cajetanus alicubi exclamat: vae! vae! Confessario habenti verum scrupulosum.

214. III. Confessarius, vel alius vir doctus dux scrupulosi, gerat se instar oraculi Delphici auctoritative, & resolute respondendo, sine ulla hæsitacione, ne timidiùs loquendo scrupulos augeat: nec responsionis suæ ullam rationem aut probationem adferet. Illi autem omni ita optime scrupulos eximere nōrunt, qui ipsi aliquando ijs agitati sunt. Hac de causa DEUS quandoque viros magnos, ad salutem plurium destinatos, aliquamdiu scrupulis exerceri passus est, ut alios possent juvare: cujus exemplum habemus in nostro P. Jacobo Alvarez, qui post-

E e e

post-